

עפ"ת (חיפה) 67439-12-24 - עבד אלמונעם אגבאריה נ' מדינת ישראל

עפ"ת (חיפה) 67439-12-24 - עבד אלמונעם אגבאריה נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה
עפ"ת (חיפה) 67439-12-24
עבד אלמונעם אגבאריה

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייטים
[19.01.2025]

כבוד השופט שלמה בנג'ו

פסק דין

לפניי ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה בחדרה (כבוד השופטת סגנית הנשיאה מיכל דוידו) בת"ד
9742-01-23 מיום 18.11.24.

רקע והליכים קודמים

1. כנגד המערער הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של נהיגה בקלות ראש - עבירה לפי סעיף 62.2 לפקודת התעבורה; התנהגות הגורמת נזק וחבלות של ממש - עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה + תקנה 38(3) לפקודת התעבורה; אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים מעבר חצייה בבטחה - עבירה לפי תקנה 67(א) לתקנות התעבורה.

2. לפי עובדות כתב האישום ביום 23.2.22 בשעה 18:32 לערך נהג המערער באופנוע בכביש 65, מכיוון מערב לכיוון מזרח, בצומת כפר קרע, כאשר באותה שעה, פסע הולך רגל בכביש והחל לחצות אותו במעבר חצייה משמאל לימין ביחס לכיוון נסיעת המערער. המערער לא הבחין בהולך הרגל מבעוד מועד, נהג ברשלנות, פגע בהולך הרגל בטרם האחרון הספיק לסיים את חציית הכביש, וגרם לו לחבלות של ממש כמפורט בכתב האישום, הכוללות שברים בצלעות, שבר דחיסה בעמוד השדרה, שבר בשוק ימין, שבר תלישה בעצם הירך. הולך הרגל נזקק לאשפוז וטיפול רפואי.

3. המערער היה מיוצג בבית המשפט קמא, והצדדים הגיעו להסדר טיעון לעניין העונש. הסדר הטיעון כולל בין היתר פסילה בפועל של 11 חודשים לצד ענישה נלווית של מאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס שנתון לשיקול דעתו של בית המשפט קמא.

4. כעולה מעיון בפרוטוקול הדיון, הסדר הטיעון הוצג בפתח הדיון לבית המשפט על ידי ב"כ הצדדים לפרוטוקול. כב' בית המשפט קמא הזהיר את הצדדים כי איננו כבול להסדר הטיעון, וכי קיימת אפשרות שלא יגזור על המערער את העונש המוסכם.

5. עוד עולה מהפרוטוקול כי ב"כ המערער הקריא למערער את כתב האישום, הזהיר כי המערער הבין את תוכנו של כתב האישום והוא מודה בעובדותיו. לצד זאת ציין בית המשפט קמא, כי כתב האישום הוקרא למערער והוא הבין את תוכנו, ובתגובתו לאישום נרשמה מפיו הודאתו והסכמתו להסדר, וכך באו לידי ביטוי דבריו: "אני מודה בעובדות כתב האישום, אני מבין את תוכנו של כתב האישום, אני מבין את ההסדר שהוצג ואני מסכים לו" (עמ' 5 שורות 1-4 לפרוטוקול מיום 18.11.24).

6. לאור הודאת הנאשם הרשיע כב' בית המשפט קמא את המערער בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

7. בהמשך שמע בית המשפט קמא טיעונים לעונש. ב"כ המאשימה ביקש לכבד את ההסדר תוך שציין כי ההסדר גובש, בין היתר, בשל חלקו של הולך הרגל באירוע. ב"כ המערער ביקש אף הוא לכבד את ההסדר, וטען כי ההסדר סביר בנסיבות העניין, תוך שהציג את נסיבותיו האישיות של המערער. המערער עצמו ביקש מבית המשפט לכבד את ההסדר הטיעון ואמר: "אבקש לכבד את ההסדר, אני מבין את כל רכיבי ההסדר" (עמ' 5 לפרוטוקול, שורות 28-29).

8. לאחר שנשמעו הטיעונים לעונש, גזר בית המשפט קמא את דינו של הנאשם. בגזר דינו התייחס לוותק הנהיגה של המערער, ל-42 הרשעותיו הקודמות, ובבוחנו את טיב ההסדר ציין, כי בנסיבות העניין ההסדר מצוי במתחם הענישה ההולם, ועל כן כיבד אותו וגזר על המערער את 11 חודשי הפסילה בפועל המוסכמים, ובנוסף גזר עליו עונשים נלווים. טענות המערער

9. המערער טוען בהודעת הערעור, כי הוא מעולם לא הודה בביצוע העבירות המיוחסות לו אלא רק במה שנשקף מצילום אירוע תאונת הדרכים כפי שתועד במצלמת הרמזורים. עוד טען כי "ההודאה הנטענת והמוכחשת בדיון וההסכמה להסדר אינן נכונות ולא נאמרו על ידי ...". (סעיף 1 להודעת הערעור). בהמשך טען, כי הוא איננו אשם בגרימת התאונה ולא ביצע כל עבירה, וכל האמירות המיוחסות לו במסגרת אותו דיון אינן נכונות, ונרשמו ככל הנראה כחלק מהליך טכני לצורך אישור ההסדר.
10. המערער ביקש לצרף את הסרטון המתעד את קרות התאונה, ובהמשך את סרטון הווידאו של מצלמת הרמזורים כדי לשכנע את ערכאת הערעור בצדקת טענותיו. המערער טוען כי הוא לא ביצע כל עבירה, הוא חלף את הצומת המרומזר באור ירוק, כשהוא רכוב על אופנועו, כאשר לפתע הולך הרגל התפרץ לכביש, לתוך נתיב נסיעתו, ועל כן הינו האשם הבלעדי לקרות התאונה. בנוסף ציין המערער, כי רכב שנסע לצידו השמאלי הסתיר לו את הולך הרגל. דיון והכרעה
11. לאחר ששמעתי באריכות את טענות המערער, וצפיתי לבקשתו בסרטון ממצלמת הרמזור אשר תיעדה את התאונה, ולאחר שעיינתי בפרוטוקול הדיון ובהחלטת בית המשפט קמא, נחה דעתי כי דין הערעור להידחות.
12. הוראת סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי קובעת כדלקמן:
"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט, ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט, לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט, מנימוקים מיוחדים שיירשמו".
הוראת סעיף 154 לחוק סדר הדין הפלילי קובעת את נפקותה של הודיה בעובדות כדלקמן:
"עובדה שנאשם הודה בה, יראוה כמוכחת כלפיו, זולת אם ראה בית המשפט, שלא לקבל את ההודיה כראיה, או שהנאשם חזר בו מהודיה לפי סעיף 153".

13. בפסיקה נקבעו שלוש עילות מרכזיות שעל בית המשפט לבחון לצורך בקשה לחזרה מהודיה: פגם ברצון החופשי; כשל בייצוג המשפטי; ורצון כן בחשיפת האמת העובדתית (ע"פ 6349/11 שניידר (נשימוב) נ' מדינת ישראל, פסקאות 18-17 [נבו] (10.06.2013) והאסמכתאות שם; ע"פ 5836/22 יוגב נ' מדינת ישראל, פסקה 9 [נבו] (08.09.2022); ע"פ 5373/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 12-13, (10.10.2024)). כמו כן, נקבע בפסיקה, שיש לבחון את המניע שעל פיו תוכרע בקשתו של נאשם לחזור בו מהודאתו, לאמור, מה פשר בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו. במסגרת זו, בוחן בית המשפט האם אחרי הבקשה טמון רצון כן ואמיתי להוכיח את חפותו, או שמא מדובר בנסיון לבצע מקצה שיפורים (ראו ע"פ 6349/11 שניידר, בפסקאות 19-20).
14. המערער היה מיוצג בתיק בבית המשפט קמא, במסגרתו הוצג הסדר טיעון. בא כוחו של המערער הודה בשמו של המערער בעובדות כתב האישום, כאשר הוא מצהיר לפרוטוקול, כי הוא הקריא למערער את כתב האישום, וזה הבין את תוכנו ומודה בעובדותיו. לאחר מכן, אישר זאת המערער. הוא הצהיר לפרוטוקול, כי הוא אכן מודה בעובדות כתב האישום, הבין את תוכנו, ואף אישר את ההסדר שהוצג ומסכים לאמור בו. זאת ועוד, גם בשלב הטיעונים לעונש, ביקש ב"כ המערער לכבד את ההסדר, והמערער הִתְחַבֵּה הִתְחַבֵּק אחריו, כאשר הוא חוזר ומצהיר בפני בית המשפט "אני מבין את ההסדר שהוצג ואני מסכים לו" (ראה עמ' 5 לפרוטוקול שורות 3-4).
15. טענותיו של המערער כי לא הודה בעובדות כתב האישום סותרות חזיתית את הרשום בפרוטוקול הדיון במס' מקומות, מבלי שהובאו על ידו ראיות התומכת בגרסתו המתכחשת מעבר להבל פיו. לא הוכח כי רצונו החופשי נפגע או כי היה כשל בייצוג, או כי מדובר ברצון להוכיח את חפותו. כל טרונותיו של המערער היא על חומרת העונש שנגזר עליו. בנסיבות אלה לא מתקיים "טעם מיוחד" כדרישת הוראת סעיף 153 לחסד"פ, המצדיק התרת חזרה מהודיה, ויש לראות את כל העובדות בהן הודה המערער במשפטו, כמוכחות כלפיו, כפי שקובעת הוראת סעיף 154 לחסד"פ.
16. יתרה מזאת, ובכל הנוגע לחשש לעיוות דין וחשיפת האמת, בית המשפט זה אפשר למערער, להציג בפניו את הסרטון המתעד את התאונה ולהציג את הראיות שבבסיס כתב האישום. כזכור, טענת המערער היא שהוא מאשר שהסרטון משקף בדיוק את אופן קורות התאונה. בית המשפט צפה ביחד עם הצדדים בסרטון המתעד את התאונה, תמונה אחר תמונה, על מנת לעמוד על אופן התרחשות התאונה בזיקה לטענות שהעלה המערער על מנת לשלול חשש לעיוות דין.
17. מצפייה בסרטון עולה בבירור אחריותו החד-משמעית של המערער לקורות התאונה. בסרטון נצפה המערער מגיע לצומת המרומזר כשהוא רכוב על אופנועו, שהוא רוכב בשול הימני, כשהוא עוקף מימין את טור המכוניות שעמד ברמזור. הוא הגיע לראשית טור המכוניות, חצה את הצומת בחסות הרמזור הירוק שדלק בכיוון נסיעתו. אלא שבאותה עת, חצה על מעבר החצייה שבמקום, הולך הרגל (נפגע העבירה), במהירות, משמאל לימין ביחס לכיוון נסיעת המערער. יצוין, כי מדובר בכביש רחב ידיים, בעל מס' נתיבים, בכיוון נסיעת המערער. המערער היה בצדו הימני ביותר של נתיבי הנסיעה. משמעות הדבר שהולך הרגל שהיה על הכביש, במעבר החצייה, למשך פרק זמן רב באופן יחסי, והיה על המערער לראותו בטרם פגע בו. יודגש, כי שדה הראייה של המערער היה פתוח למדי, ואיפשר לו להבחין בהולך הרגל כעולה מצפיה בסרטון (וראו גם חוות דעת בוחן התנועה שבתיק, שלפי האמור בה, ערך שחזור עם אופנוע ומדד שדה ראייה פתוח של 90 מטר). למרות כל אלה, פתח המערער בנסיעה, לא הבחין בהולך הרגל, ופגע בו כשחצה את הכביש, ואף המשיך בנסיעה ורק לאחר מכן נעצר כנשקף היטב בסרטון.

18. תקנות התעבורה קובעות נורמות נהיגה באופן כללי, ונורמות נהיגה וחובת הזהירות כלפי הולך רגל הפוסע במעבר חציה.

תקנה 51 לתקנות התעבורה קובעת את "כלל הדרך" כדלקמן:

"לא ינהג אדם רכב אלא במהירות סבירה בהתחשב בכל הנסיבות ובתנאי הדרך והתנועה בה באופן שיקיים בידיו את השליטה המוחלטת ברכב".

תקנה 52 לתקנות התעבורה מוסיפה וקובעת:

"בכפוף לאמור בתקנה 51 חייב נוהג רכב להאט את מהירות הנסיעה, ובמידת הצורך אף לעצור את רכבו, בכל מקרה שבו צפויה סכנה לעוברי דרך או לרכוש, לרבות רכבו הוא, ובמיוחד במקרים אלה:

...

(6) בהתקרבו למעבר חציה".

ואשר למעבר חציה, קובעת תקנה 67 לתקנות התעבורה:

(א) נוהג רכב המתקרב למעבר חציה, והולכי רגל חוצים במעבר, יאפשר להם להשלים את החציה בבטחה ואם יש צורך בכך יעצור את רכבו לשם כך.

(א1) נוהג רכב המתקרב למעבר חציה, יאט את רכבו אם הולך רגל עומד על המדרכה בסמוך למעבר החציה ואם ניכר שבכוונתו של הולך הרגל לחצות את הכביש, ייתן לו זכות קדימה.

(2א) ...

(ב) "...".

19. הנה כי כן, קבע המחוקק חובה נורמטיבית לנהוג ברכב בהתחשב בכל תנאי הדרך, ובכלל זה קבע חובת זהירות מוגברת על נוהג רכב, עת הוא קרב למעבר חציה. לא אחת נקבע בפסיקה כי מעבר החציה הוא "ממלכתו של הולך הרגל" ובהתקרב נהג ל"ממלכה" זו שומה עליו לנהוג משנה זהירות, תרתי משמע, ואף לצפות חציית הולך רגל את הכביש (בש"פ 7578/00 תחסין נ' מדינת ישראל (1998); ע"פ 558/97 מליק נ' מדינת ישראל (1998)).

20. על רקע נורמטיבי זה יש לבחון את נהיגתו של המערער כפי שהיא נשקפת באופן בלתי אמצעי בסרטון המתעד את התאונה.

21. כאמור, המערער נצפה בסרטון כשהוא מגיע לטור המכוניות שעמד ברמזור, הוא נראה מאט את נסיעתו כשהוא מגיע לראש טור המכוניות בטרם חצה את הצומת, ולכן נסיעתו הייתה איטית ואז בחסות האור הירוק המשיך בנסיעה. הוא עמד בראש הטרם, הצומת מואר היטב, שדה הראיה שעמד לרשותו היה נרחב, הוא פתח בנסיעה ויכול היה בנקל להבחין בהולך הרגל חוצה במהירות כביש כה רחב, לבלום, ולהימנע מפגיעה בו, וכך למנוע את התאונה. הוא לא עשה כן, ועל כן התרשל בנהיגתו.

22. נמצא, כי גם על פי חומר הראיות והסרטון שאת תכניו מאשר המערער, אחראי המערער לקרות התאונה ולתוצאותיה.

23. אשר לטענת המערער כי הולך הרגל התפרץ לכביש ולהשלכות הדבר על אחריותו, אכן הולך הרגל חצה את הכביש במעבר החציה שלא כחוק. שכן, אם הרמזור שבכיוון נסיעת המערער היה ירוק, משמעות הדבר שהרמזור בכיוון נסיעת הולך הרגל, היה אדום. אך אין בכך כדי לפטור את המערער מאחריות. הפסיקה קבעה, כי גם מקום בו הולך רגל פוסע במעבר חציה באדום על הנהג לצפות זאת בהתקרבו למעבר חציה, ולהתאים את נסיעתו, ובמקרה של מחדל מצדו לעשות כן, הוא אחראי לפגיעה בו. אפנה לדברי בית המשפט העליון ברע"פ 5142/03 פז נ' מדינת ישראל (2003) באירוע דומה (הדגשה שלי - ש.ב.):

"המבקש מלין על הרשעתו וטוען כי התנהגות רשלנית של הולך רגל [חציה באור אדום - ש.ב.] דוגמת המנוח אינה ניתנת לצפייה על-ידי "נהג סביר" ועל כן, יש בה כדי לנתק את הקשר הסיבתי בין נהיגת המבקש לבין מות המנוח... הרשעתו של המבקש בדין יסודה... נהג המתקרב למעבר חציה חייב ליתן דעתו ולצפות אפשרות של התנהגות רשלנית מצדו של הולך רגל גם בנסיבות דומות לאלה שבמקרה דנן..."

ראו גם: רע"פ 3306/98 שלום תנעמי נ' מדינת ישראל (לא פורסם); ע"פ 8827/01 ישראל שטרייזנט נ' מדינת ישראל (טרם פורסם); ע"פ 8349/12 גראב נ' מדינת ישראל, פסקה 3, (13.3.2013); בש"פ 7442/21 אלדדה נ' מדינת ישראל (7.11.2021).

24. לפיכך, גם אם חצה הולך הרגל באדום, בנסיבות העניין, בהינתן תנאי הדרך, בהם מעבר החציה, רוחב הכביש, התאורה הטובה, שדה הראייה הרחב, נוכח חובת הצפיות, יכול וצריך היה המערער להבחין בהולך הרגל ולהימנע מפגיעה בו.
25. אשר לטענתו כי רכב שהיה לשמאלו הסתיר לו את הולך הרגל, גם לטענה זו אין אחיזה במציאות. המערער רכב בצד הימני של הנתיב הימני, לשמאלו היו עוד נתיבים. רכב שהיה קרוב יותר להולך הרגל, האט בשל כניסת הולך הרגל לכביש, הוא לא חסם את שדה הראייה של המערער כי היה מרוחק ממנו משמעותית, מה גם שהולך הרגל הספיק לחלוף על פניו, ולחצות חלק ניכר מכל הנתיבים, עד הגיעו לנתיב בו רכב המערער ואז נפגע ממנו. בכל פרק הזמן הזה צריך היה המערער להבחין בו.
26. אשר לעונש עליו הלין המערער, אף מצד העונש שהוטל על המערער לא מצאתי כי קיים חשש לעיוות דין. התנהלות הולך הרגל באירוע, קיבלה ביטוי ממשי בהסדר הטיעון אשר כלל רכיב פסילה מוחשי מופחת של פחות משנת פסילה, היינו, בתחתיתו של המתחם המקובל בנסיבות דומות, ואפנה לדברי ב"כ המאשימה בטיעונו לעונש, אשר הבהיר "ההסדר גובש בין היתר בשל חלקו של הנפגע באירוע" (עמ' 5 שורה 21 לפרוטוקול), ולקביעת כב' בית המשפט קמא, כי העונש מצוי במתחם. עוד יש ליתן את הדעת בהקשר זה לתוצאות הקשות של התאונה, כעולה מעיון בסעיף 3 לכתב האישום בו הודה המערער.
27. בנסיבות מצטברות אלה, לא מצאתי עילה משפטית להתערב בפסק הדין שאישר את הסדר הטיעון לו הסכים המערער, ואף לא התרשמתי כי נגרם עיוות דין למערער מהטעמים המפורטים לעיל.
28. הערעור נדחה.
29. ככל שלא הופקד רישיון הנהיגה על המערער להפקידו במזכירות בית המשפט לתעבורה בו נפסל וזאת לאלתר. הקנס שהוטל על המערער אם לא שולם על ידו, ישולם בתוך 30 יום מהיום, ובכפוף לכך בטלות כל תוספות הפיגורים שהצטברו עליו.
- ניתן היום, י"ט טבת תשפ"ה, 19 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.